

Philly: A tohle by mohla bejt pravda, když jsem byl ještě malej kluk, byl za naším domem hřbitov, a tam ti byla kostra chlapa, kterej musel mít stehno delší, než je tvá ruka. Musel to bejt strašnej řezník. Kolikrát jsem si ho v neděli jen tak z legrace skládal dohromady. Tos měl vidět, jak ty kosti na slunci svítily. Takovýho bys už dneska nenašel ve všech městech celého světa.

(Vl. Čejchan)

Dvě verze Synga ve zhuštěné podobě dokumentují dvě vývojové etapy českého dialogu a překladatelské techniky.

Moderní dialog přesněji odpovídá mluvené řeči proto, že se podařilo vystihnout způsob, jakým lidový mluvčí staví myšlenky, co a v jakém pořadí si vybírá ze skutečnosti a kdy jeho výraz sjíždí do kolejí navyklých klišé. Toto umění si dnes osvojuje i literatura nedramatická, „dialogizuje“ se v tomto smyslu i část výpravné prózy. Moderní próza si nejen vypracovala celou škálu prostředků, jako je polopřímá řeč, vnitřní monolog, „proud vědomí“ atd., ale naučila se „dialogicky“ myslet, tj. zachycovat rysy, které jsou typické pro málo stylizované myšlení, a proto se nejbezprostředněji projevuje v projevu mluveném, zvláště u prostého mluvčího. Proto také jinak vypadá dialogický styl např. u Dickense a jinak u Salingera — a vyžadují si také dvojí překladatelskou metodu:

„Kde jinde bys moh toho rudonosku hledat, Sámueli, než kde se šenkuje? Depak von, depak von! To tě byla dneska ráno jízda, Samku, silnice vod Markýze je moc pěkná cesta,“ řekl pan Weller, když se upamatoval natolik, že byl opět schopen souvisle vyprávět. „Zapřáh jsem milýho grošáka do tý kočárový bryčky, co patříváa prvnímu potěšení tvý macechy, a na ní sme tě dali lenošku pro pastuchu; a ať mně rohatej,“ řekl pan Weller s výrazem hlubokého opovržení, „ať mně rohatej, esli mu na silnici před našima dveřma nepřinesli malý schůdky, aby tě po nich vylez nahoru!“

(Ch. Dickens: Pickwickovci, přel. E. a E. Tilschovi)